

GÖTEBORGS UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR SPRÅK OCH LITTERATURER
ARABISKA

En analys av Hosni Mubaraks sista tal som Egyptens President

Johan Lindskog

Examensarbete för kandidatnivå

Vårterminen 2013

Handledare: Jan Retsö

Examinator: Tetz Rooke

Sammanfattning

Den 10:e februari 2011 framförde Hosni Mubarak sitt sista tal som Egyptens president, dagen efter skulle han efter kraftiga protester som skakat landet i mer än två veckor avgå från sin presidentpost. Därmed var hans 30-åriga styre över Egypten avslutat. Denna kandidatuppsats försöker undersöka detta tal genom både kvalitativa och kvantitativa undersökningsmetoder, för att på så sätt kunna framföra en användbar analys av talet. Uppsatsens slutsatser är att talet använder en rad metoder för att vinna åhörarnas acceptans och godkännande av talaren, för att sedan använda dessa för att lugna, eller helst helt stoppa den pågående revolutionen. De metoder som funnits spela en stor roll i detta och tas upp i denna uppsats är bland annat; porträttering av talaren, definition av åhörarna, utlovarna av förbättring och av rättvisa/hämnd, samt nationalism.

Sökord: Hosni Mubaraks sista tal, talanalys, arabiska tal

Abstract

On the 10th of February 2011 Hosni Mubarak gave his last speech as the president of Egypt, on the following day he resigned the presidency after more than two weeks of violent protests against his rule, and with that his 30-year long rule over Egypt had come to an end. This bachelor thesis aims towards examining this speech using both qualitative and quantitative research methods in order to reach a useful analysis of the speech. The conclusions of this thesis is that several methods were used in the speech in order to win the listeners acceptance and approval for the speaker, and then to use these in order to soothe, or preferably to completely stop, the current revolution. The methods that have been found to play major roles in achieving this are; portraying the speaker, defining the listeners, promises of improvements and of justice/revenge, and nationalism.

This thesis is written in Swedish with Arabic excerpts.

Keywords: Hosni Mubaraks last speech, speech analysis, arabic speeches

Innehållsförteckning

1	<i>Inledning</i>	4
	1.1 Syfte	4
	1.2 Frågeställningar	4
	1.3 Avgränsningar	5
	1.4 Metod	5
	1.5 Transkribering	6
2	<i>Kontext</i>	7
3	<i>Analys</i>	9
	3.1 Talaren	10
	3.1.2 Utdrag	
	3.2 Åhörarna	13
	3.2.1 Utdrag	
	3.3 Utlovanden	15
	3.3.1 Utdrag	
	3.4 Nationen	17
	3.4.1 Ordförekomst	
	3.4.2 Utdrag	
4	<i>Diskussion</i>	23
5	<i>Slutsatser</i>	24
6	<i>Litteraturförteckning</i>	25

Bilaga: Talet på arabiska

1 Inledning

Denna kandidatuppsats kommer handla om det betydelsefulla tal Hosni Mubarak gav dagen innan hans 30-åriga styre som Egyptens president avslutades. Det är ett tal givet i en omvälvande epok, riktat mot dem som vill se talaren avsatt. Det är ett tal som uttrycker stora ambitioner i en ny tid, men som framförs med gamla och beprövade metoder. Jag kommer här göra mitt bästa för att bidra med en användbar analys av detta viktiga tal.

1.1 Syfte och mål

Egyptens utveckling från diktatur till demokrati som en del av den arabiska våren är intressant på flera plan, inte minst eftersom Egypten är arabvärldens folkrikaste land. I denna utveckling finns flera avgörande stunder som är viktiga att undersöka för att få en god helhetsbild av händelseförloppet. Tveklöst är Hosni Mubaraks avgång en helt central händelse i utvecklingen, och att då undersöka hans sista ord till sitt folk dagen innan hans avgång kan ge en värdefull inblick i maktens syn på situationen och dess lösning, samt ge utökad förståelse till varför talet blev det sista Mubarak gav som Egyptens president. Den här uppsatsen har som mål att analysera det tal som president Mubarak framförde till sitt folk den 10: februari 2011, dagen innan hans avgång. Försök till att sätta in talets budskap i dess kontext och därifrån diskutera dess betydelse, samt till att undersöka dess retoriska och språkliga egenskaper kommer att utföras.

1.2 Frågeställningar

Nedan följer de två mest centrala frågeställningar jag burit med mig genom skrivandet av denna uppsats.

- Vad vill man uppnå med talet?
- Hur är talet konstruerat för att realisera dessa ambitioner?

1.3 Avgränsningar

Den här uppsatsen kommer inte fungera som en komplett analys av talet, ty volymen av potentiella infallsvinklar och undersökningsområden placerar en sådan ambition bortom räckhåll för denna författare. Försök till djuplodad analys sker, men bara på utvalda delar. Tanken är att dessa detaljerade undersökningar tillsammans med en mer övergripande analys skall skapa en dynamisk förståelse av talet i sin helhet. Vissa undersökningsområden är inte alls behandlade i denna uppsats, t ex. talets grammatiska funktioner. Med andra ord finns det alltså mycket kvar att undersöka i detta betydelsefulla tal.

1.4 Metod

Min undersökning kommer främst vara uppbyggd av kvalitativa undersökningsmetoder, eftersom jag anser att detta vore det mest effektiva sättet att nå de mål jag hoppas kunna uppnå i denna uppsats (se 1.1 *syfte och mål*). Det finns vissa besvärande problem gällande kvalitativa undersökningars transparens, för att minimera de skador som detta kan medföra kommer jag använda mig av bla. utdrag från talet i samband med mer detaljerade analyser. Dessa utdrags översättningar har jag gjort själv och deras placering talet kommer markeras med hjälpa den rad de kan hittas på i *Bilaga 1: Talet på arabiska* (notera dock att jag även i andra delar av uppsatsen refererar jag till denna bilaga) och med tidsmarkering för när de dyker upp i det tv-sända talet (Starten på talet (00:00) är efter Mubarak sagt basmalan). Som bekant framfördes talet i TV, och dess visuella egenskaper kan ej få fullgod representation i denna text. Jag rekommenderar därför den som vill veta mer att själv se talet, som finns tillgängligt på internet (se litteraturförteckning för mer info). Kvantitativa undersökningsmetoder kommer också användas, dock i mindre skala, t ex. i 3.4.1 *Ordförekomst*.

1.5 Transkribering

ا	Ā
ب	B
ت	T
ث	TH
ج	J / G
ح	Ḥ
خ	KH
د	D
ذ	DH
ر	R
ز	Z
س	S
ش	SH
ص	Ṣ
ض	Ḍ
ط	Ṭ
ظ	<u>TH</u>
ع	ʿ
غ	GH
ف	F
ق	Q / '
ك	K
ل	L
م	M
ن	N
ه	H
و	Ū / W
ي	Ī / Y
ة	AH
ء	'
فتحة	A / E
كسرة	I
ضممة	U

Transkriptionssystemet jag valt att använda bygger på ett litteraturvetenskapligt system men med vissa modifikationer. Jag har ansett detta vara nödvändigt för att återge det uttal som används i framförandet av talet, för att på så sett närma mig den ursprungliga presentationen av Hosni Mubarak.

Det finns vissa uttal som förtjänar en närmare beskrivning. Jīm (ج) uttalas nästan uteslutande som dialektalt hårt G i talet, Qāfs (ق) uttal är närmare standardarabiskan men tappar ibland sin styrka och liknar då mer hamza (ء), även det en dialektal egenhet. *Nisbah*-ändelser återges med "ī" i maskulinum, och "iyyah " i femininum. Transkriberingssystemet kommer främst användas i samband med utdrag från talet. Denna transkribering representerar då talarens uttal, därmed kan transkriberingen skilja sig från den arabiska texten som också finns i utdraget.

Namn på personer kommer att gå efter vedertagna stavningar, *حسني مبارك* skrivs därmed som "Hosni Mubarak" (och inte som "Ḥusnī Mubārak").

2 Kontext

Muhammad Hosni as-Sayed Mubarak övertog makten som Egyptens president efter att hans föregångare, Anwar Sadat, mördats 1981. Innan dess hade han tjänstgjort inom flygvapnet, där han lyckats avancera snabbt i graderna, och blivit utsedd till vicepresident av Sadat.¹ Under hela hans tid som president utgör militären hans lojala maktbas som möjliggör för hans långa tid vid makten (30 år). Militärens långa tilltro till Mubarak kan i sin tur förklaras delvis med de mycket stora ekonomiska bidrag landet erhöll från USA, som såg Egypten som en viktig allierad, för att bygga upp sin armé och flotta, stora delar av detta stöd verkar dock ha hamnat i generalernas egna fickor. Utöver detta fick högt uppsatta officerare stora fördelar på den privata marknaden där de kunde få betydande inkomster.² Mubaraks Egypten var i stort sett en auktoritär polisstat som avfärdade reformförslag med hänvisningen att dessa skulle kunna orsaka instabilitet, landets demokrati var oerhört begränsad, något som blev tydligt i valet 2006 då omfattande valfusk bedrevs och oppositionen fängslades.³ Experter på Egyptens politik förväntade sig att Mubarak skulle sitta kvar vid makten tills han dog, och att hans efterträdare antingen skulle bli hans egna son Gamal, eller möjligtvis Omar Suleiman, chef för underrättelsetjänsten.⁴ Med stödet från USA och den mäktiga inhemska militären kunde den typen av styre fortgå fram tills den så kallade "arabiska våren".

Upproren i Tunisien efter att en man bränt ihjäl sig pga. statens förtryck i december 2010 brukar ofta räknas som starten på den arabiska våren, en folklig rörelse för demokrati och ökade rättigheter. Den egyptiska revolutionen anses vara en del av denna större rörelse i arabvärlden, den 25:e januari 2011, "Vredens Dag", brukar anges som dess start, och Tahrirtorget som dess epicentrum.⁵ Det krävdes inte många dagar för att Mubarak skulle börja ge efter; i sitt tal den 1:a februari utlovar han att inte ställa upp i det kommande presidentvalet (september samma år) men inte att lämna makten innan dess, hans kompromiss var uppskattad av många⁶ men skulle inte räcka för att lugna protesterna. Revolutionen skulle sammanlagt vara i 17 dagar och resulterade i den 83 årige Hosni Mubaraks avgång, i hans ställe tog den egyptiska militärledningen makten i syfte att fungera som en övergångsregering fram tills att demokratiska val blev hållna.

1 A. L. el-Menawy, *Tahrir - The Last 18 Days of Mubarak* 2012 s. 13

2 L. C. Gardner, *The Road to Tahrir Square* 2011 s. 159

3 Ibid s. 171 & 176-177

4 Ibid s. 160-161 & 168 & 179

5 Ibid s. 185

6 A. L. el-Menawy, *Tahrir - The Last 18 Days of Mubarak* 2012 s. 181-182

Den 11:e februari meddelade den nyligen tillsatte vicepresidenten Omar Suleiman att Hosni Mubarak hade avgått och lämnat över makten till militärledningen, kvällen innan hade Mubaraks sista tal som Egyptens president visats, ett tal där han ihärdigt försöker få folket att stödja honom. Talet misslyckas fullständigt med att nå det målet, istället hade det motsatt effekt. Det finns flera orsaker till detta, främst av dessa är avsaknaden av självkritik och bristen på utlovarna om relevanta, och av demonstranterna krävda, politiska förändringar (vid det här laget hade viljan att se Mubaraks avgång växt sig mycket stark⁷), något som kommer undersökas mer detaljerat senare i uppsatsen.

Talets tillkomst är i sig själv en intressant berättelse, och en av mina källor; Abdel Latif el-Menawy, chef för Egyptens statliga TV och radios nyhetssektion, ger värdefulla inblickar i det smått kaotiska händelseförloppet den dagen då talet skrevs, spelades in, och sändes på TV. Han, och informationsministern Anas al-Feky, bidrog till att talet ens blev av genom att övertyga Hosni Mubarak, eller åtminstone hans son Gamal som vid den här tiden lär ha haft stort inflytande över sin far,⁸ att han behövde tilltala folket åter igen. Ett utkast till talet presenterades, som senare skulle förkastas, och informationsministern reste till presidentpalatset där familjen Mubarak väntade på honom för att överse skrivandet av talet.⁹ Han påstår senare att han inte kunde påverka talet pga. att Gamal och Suleiman Awad (Mubaraks talesperson) hindrade honom, något som enligt el-Menawy fick katastrofala följder och kallar Hosni Mubaraks tal den 10:e februari för "en katastrof" och "det värsta talet han någonsin gjort".¹⁰

Saken blev inte bättre av att talet blev mycket försenat och kom inte till TV-huset, där el-Manawy arbetade och mottog det, förrän sent på kvällen. Man valde att sända talet så fort som möjligt och gjorde därför bara den allra mest nödvändiga redigeringen på den råa videoupptagningen, något som märks i den slutliga versionen som sändes strax före midnatt den 10:e februari. T ex. kan vi höra bakgrundsljud (t ex. 15:45) och se att vissa delar där Mubarak tar om meningar som han inte är nöjd med fortfarande är kvar (15:13), med tanke på att talet antagligen spelades in av två kameror (se t ex. 02:00) är det osannolikt att den sortens osmickrande inslag hade fått vara kvar om en ordentlig redigering utförts. Mer störande inslag, såsom när Gamal avbryter sin far mitt i talet för att rätta till hans slips, hinner man dock klippa bort innan sändning.¹¹

7 L. C. Gardner, *The Road to Tahrir Square* 2011 s. 190

8 A. L. el-Menawy, *Tahrir - The Last 18 Days of Mubarak* 2012 s. 179 & 278

9 Ibid. s. 282-284

10 Ibid. s. 290

11 Ibid. s. 289-290 & 272

3 *Analys*

På de kommande sidorna görs ett försök till att analysera Hosni Mubaraks tal den 10:e februari, analysen har delats upp i fyra delar som var och en lägger fokus ett speciellt område i talet. De fyra delarna har valts ut för att på bästa sätt kunna nå uppsatsens mål och besvara dess frågeställningar (se 1.1 & 1.2). Delarna är *Talaren*; om hur Hosni Mubarak porträtteras i sitt egna tal, *Åhörarna*; om hur talet definieras av sin publik, *Utlovanden*; om de löften Mubarak ger sina åhörare, och till sist *Nationen*; som tar upp talets nationalistiska sida.

Talet är ca. 16 minuter och 52 sekunder långt, och dess längsta pauser, då talaren är tyst, är ca. 3-4 sekunder långa, dessa är dock förhållandevis få till sitt antal. Språket som används är mycket nära standardarabiskan, både i ordanvändning och i uttal. Dock hörs en del dialektala uttal, mest framträdande av dessa är Mubaraks uttal av *Jim* (ج) som hårt "g". I varje utdrags transkription finns det talade språket representerat, notera t ex. att uttalet av *Fatḥa* varierar mellan "a" och "e". Förövrigt är språket tydligt och inte allt för svårt. Tempot på talet i sin helhet är ca. 1,2 ord/sek (ca. 74 ord/min), de tempohöjningar som finns uppgår till ca. 1,3-1,4 ord/sek och varar i generellt sätt inte mer än några meningar. Tempot är alltså relativt stabilt genom hela talet.

Som sagt använder sig Mubarak av ett språk som ligger mycket nära standardarabiskan, att använda detta högt stående språkbruk skänker auktoritet och prestige till talaren. Ty ingen har standardarabiskan (eller MSA som den också kallas) som modersmål, det är ett språkbruk som associeras med bla. utbildning, litteratur och historia. Därmed associeras språket även med kunskap och förmågan att använda den. Mot standardarabiskans praktfullhet kontrasteras de olika arabiska dialekterna, som i regel har en lägre status än MSA. Det är dock dessa dialekter vanligt folk talar och bäst förstår, och de som använder dialekt har därmed en mer "folklig" framtoning.¹² En talare kan således välja mellan dessa två språkbruk för att förmedla sitt budskap, eller använda båda två, för att uppnå olika effekter. Mubaraks val av ett högtstående språkbruk med få dialektala egenheter tyder på en vilja att utstråla legitimitet inför folket, något ganska förståeligt dels med tanke på den rådande situationen, men också med tanke på att den typen av språkbruk förväntas av en president. Detta kommer diskuteras ytterligare i 3.4 *Nationen*.

12 N. Mazraani, *Aspects of Language Variation in Arabic Political Speech-Making* 1997 s. 5, 9-10 & 51

3.1 Talaren

Hosni Mubarak var under talets skapande under stor press, hårda anklagelser mot honom skanderades från Tahrirtorget och andra samlingspunkter för demonstranterna. Medierna, både av de äldre sorterna såsom TV och de nyare över internet, spred åsikterna vidare till en större publik. Talet den 10:e februari försöker bemöta denna omfattande kritik, särskilt den som riktas direkt mot Mubarak. Det vore därmed inte fel att beskriva det som ett försvarstal inför folket, där presidenten har som mål att tona ner kritiken mot honom. I talet framträder två huvudsakliga tillvägagångssätt för att uppnå detta; det första är att i kraft av Egyptens president utlova förändringar på en statlig och juridisk nivå (se 3.3 *Utlovanden*), det andra är att måla upp en attraktiv bild av presidenten som person och som ledare. Ty beskrivningen av talaren, Hosni Mubarak, tycks genomgående vara konstruerad för att väcka sympati och förtroende hos åhörarna.

I det här avsnitten kommer fokus ligga på porträtteringen av Mubarak i hans egna tal, som antagligen främst skrevs av hans son, hans talesperson och landets informationsminister (se 2 *Kontext*). Som sagt är beskrivningen av presidenten genomgående positiv och sympatisk, han beskrivs t ex. som en modig och ödmjuk fredsbevarare som såras av hur hans kritiker behandlar honom (se utdragen nedan). Självkritiken lyser dessutom med sin frånvaro i talet, något som inte blev särskilt uppskattat av dess åhörare. Det närmaste vi kommer till självkritik är Mubaraks beskrivning av demonstranternas krav som rättfärdigade,¹³ vilket kan tolkas som en slags indirekt självkritik. Fokuset på Mubaraks goda egenskaper och bristen på självkritik fick många att uppfatta talet som arrogant,¹⁴ och detta bör ses som en del av förklaringen till varför talet misslyckades med sitt mål att lugna folket och stärka förtroendet för Hosni Mubarak.

Med tanke på det jag just sagt är det lätt att måla upp en bild av Mubarak som både verklighetsfrånvärd och egocentrisk. Enligt mig bör detta tankesätt undvikas så mycket som möjligt, dels pga. de extraordinära omständigheter som talet skrevs under, dels för att Mubarak själv antagligen bara delvis var involverad i skrivandet (se 2 *kontext*). Beskrivningen av talaren, Mubarak, reflekterar vad man trodde åhörarna skulle reagera positivt till, så mycket är klart. Och vi ska komma ihåg att president Mubarak var, eller åtminstone hade varit, populär bland betydande grupper i samhället och hade under sin långa tid vid makten kommit att associeras med levnadsförhållanden som många inte ville riskera i en potentiell revolution. Talets beskrivning av Mubarak bör enligt mig ses som riktad mot dem som fortfarande tycker om honom, och som ett

13 Rad 10 i *Bilaga: Talet på arabiska*

14 A. L. el-Manawy, *Tahrir – the last 18 days of Mubarak* 2012 s. 289-291

försök till att nå ut till dem som för inte så länge sedan kände samma sak, eller åtminstone var likgiltiga inför honom. Som vi vet lyckades inte talet övertyga tillräckligt många om Mubaraks godhet, ty dagen efter var situationen i landet ohållbar och han beslutade att avsäga sig presidentposten. Nedan följer två utdrag, båda är berättade ur Mubaraks egna perspektiv och handlar om vad han upplevt i sitt liv och hur han är som person.

3.1.1 Utdrag

Utdrag 1, Rad 60, ca. 12:02-12:38

(1) لقد كنت شابا مثل شباب مصر الآن عندما تعلمت شرف العسكرية المصرية والولاء للوطن والتضحية من أجله. (2) أفنيت عمرا دفاعا عن أرضه وسيادته, شهدت حروبه بهزائمها وانتصاراتها. (3) عشت أيام الانكسار والاحتلال وأيام العبور والنصر والتحرير; (4) اسعد أيام حياتي يوم رفعت علم مصر فوق سيناء.

(1) *laqad kuntu shāban mithla shabābi miṣr al-ān ʿindamā taʿlamtu sharafa al-ʿaskariyyati l-miṣriyyah, wa l-walā' li-l-waṭan wa t-taḍḥiyyati min 'egli.* (2) *'Efneytu ʿumran difāʿan ʿan 'ardihi wa-siyādatihi, shahidtu ḥurūbuhu bi-hazā'imihā wa-intiṣāritihā.* (3) *ʿeshtu 'ayyām al-inkisār wa-l-iḥtilāl wa-'ayyām al-ʿubūri wa-n-nasr wa-t-tahrīr.* (4) *'Asʿad ayyām ḥayāti yawma rafʿatu ʿalama miṣr fawqa seynā'.*

(1) Jag var ung som dagens egyptiska ungdomar när jag lärde mig den egyptiska militära hedern, om lojalitet och om uppoffring för hemlandet. (2) Jag har spenderat en livstid för att beskydda dess mark och dess självständighet, jag har sett dess krig, dess förluster och dess triumfer. (3) Jag har upplevt dagar av sammanbrott och ockupation, och av frammarsch, seger och befrielse; (4) mitt livs lyckligaste dag var när jag hissade Egyptens flagga över Sinai.

Det här utdraget karakteriseras av Hosni Mubaraks egna upplevelser, specifikt de han fått i sin egna militära tjänstgöring. Han kopplar sin egna ungdom till dagens ungdom, de mest aktiva bland demonstranterna, i (1) och fortsätter sedan med att ära den egyptiska militären, som vi redan vet utgjorde den kanske viktigaste delen av hans maktbas under hela sin tid som president (se 2 *kontext*), och tar upp de hedersfulla lärdomar han tog till sig. Dessa lärdomar; om lojalitet och uppoffring för hemlandet, broderas ut i (2) där Mubaraks militära karriär tycks sammanflätas med sin tid som president, ty han talar om en livstid (عمر) av gärningar. Att koppla presidentposten till en framgångsrik och ärorik tid i det militära kan uppmuntra till smickrande associationer hos åhörarna, såsom att talaren är inte bara någon stel byråkrat, utan en modig soldat som slåss för sitt land och sitt folk. Från att ha talat ganska generellt om landets olika militära situationer och hans deltagande i dem går han i (3) in på ett specifikt skede i Egyptens historia. Meningen tycks fortsätta på samma generella beskrivning som i den föregående, men ett ord, العبور, som egentligen betyder "korsning" (översatt som "frammarsch" för gott textflöde) väcker associationer till de egyptiska truppernas korsning av Suezkanalen under Yom Kippur-kriget 1973 som Mubarak var delaktig i. När han sedan

i (4) talar om glädjen över att hissa den egyptiska flaggan över Sinai blir bilden komplett. Det är såklart ingen slump att detta tas upp, kriget mot Israel har satt djupa spår i det egyptiska medvetandet och att framhäva Mubaraks roll i landets återtagande av Sinai var säkert en metod för att väcka sympati hos åhörarna.

Utdrag 2, Rad 63, ca. 12:51-13:20

- (1) حافظت على السلام عملت من أجل أمن مصر وإستقرارها، إجتهدت من أجل نهضتها ومن أجل أبنائها. (2)
لم أسع يوما لسلطة أو شعبية زائفة، أثق أن الأغلبية الكاسحة من أبناء الشعب يعرفون من هو حسنى مبارك. (3)
ويجز في نفسى ما ألاقه اليوم من بعض بني وطنى.

(1) *Hāfadhtu ʕalā s-salām ʕamiltu min ʕgli ʕamn miṣr wa-ʕstiḡarāhā, ʕigtahatu min ʕgli nahaḡtihā wa-min ʕgli ʕabnāʕihā.* (2) *Lem ʕasaʕ yawman li-sulṭatin aw shaʕbiyyatin zāʕifāh, ʕathiq an al-ʕaghlibiyyata l-kāsiḡati min ʕabnāʕi sh-shaʕb yaʕarifūna men huwa ḡusnī mubārak* (3) *wa-yahizu fī nafṣī mā ʕlāḡihi l-yawm min baʕḡ banī waṭanī.*

(1) Jag har bevarat freden och arbetat för Egyptens säkerhet och stabilitet, jag har slitit för dess väckelse och dess folk. (2) Aldrig har jag strävat efter makt eller falsk popularitet, jag litar på att den överväldigande majoriteten av folket vet vem Hosni Mubarak är. (3) Och det skär i mig av att uppleva det vissa av mina landsmän i dessa tider utsätter mig för.

Efter att ha tagit upp sitt deltagande i återerövringen av Sinaihalvön berättar Mubarak att han mött döden många gånger, både i det militära och som president (mordförsöket 1995 mot honom i Addis Abeba ges som exempel), och han försäkrar sin publik om att han aldrig vikit sig för utländska dikteringar, som han även nämnt tidigare i talet. Vi kan bara spekulera, men det är sannolikt att dessa ”utländska dikteringar” refererar till den internationella press Mubarak satts under, kanske särskilt den som kommit från USA.¹⁵ Vi kommer sedan till detta utdrag, där talaren i (1) gör klart för sin publik att han har bevarat freden och verkligen ansträngt sig för Egypten och dess folks välmående. Vad som menas med landets "väckelse/återupplivande" (نهضة) är dock något oklart, men antyder att Egypten med honom gått från en sämre period till en bättre, och att denna är i linje med landets forna storhetstid. Vilken guldålder han talar om är svårt att gissa, men med tanke på att han senare i sitt tal pratar om Egypten och dess folk som 7000 år gammalt (se 3.4 *nationen*) kan detta lika gärna vara en hänvisning till landets antika storhetstid som till en mer närliggande period. Hur som helst, i (2) påstår han sig aldrig ha sökt makt, ett vågat påstående med tanke på bla. hans nästan 30 år som Egyptens president och påstådda valfusk (se 2 *kontext*), och uttrycker sedan sin tilltro till att folket har en korrekt bild av honom, ty de som kanske glömt vem han egentligen är har ju nu fått en påminnelse. I (3) visar han upp en lite mer känslös sida och säger sig vara sårad av det han möter från vissa av hans landsmän, som underförstått inte har en korrekt bild av honom.

15 L. C. Gardner, *The Road to Tahrir Square* 2011 s. 190-191 & 195

3.2 Åhörarna

För varje talare är det viktigt att nå ut till sin publik, att fånga dess intresse och vinna dess förtroende. Men hur är denna publik i talarens ögon? I det här avsnittet behandlas talets porträttering av sin egna publik, sina åhörare. Ofta omnämns den i talet och det blir tydligt redan från början att Mubarak vänder sig speciellt till de ungdomar som protesterar mot hans styre (se utdrag 3), något man kanske hade kunnat förvänta sig pga. de omvälvande krafter som satts i rörelse. Det är intressant att se hur en grupp som annars till stor del saknar makt och resurser nu får så stort inflytande över presidenten. Men vi skall komma ihåg att Egypten, precis som resten av arabvärlden, har en mycket ung befolkning. Medelåldern för Egyptens 82 milj. invånare är 24 år.¹⁶ Mubarak var själv 83 år när han gav talet, något som antagligen gjorde det ännu svårare för den auktoritära ledaren att nå ut till de revolutionära ungdomar som krävde hans avgång.

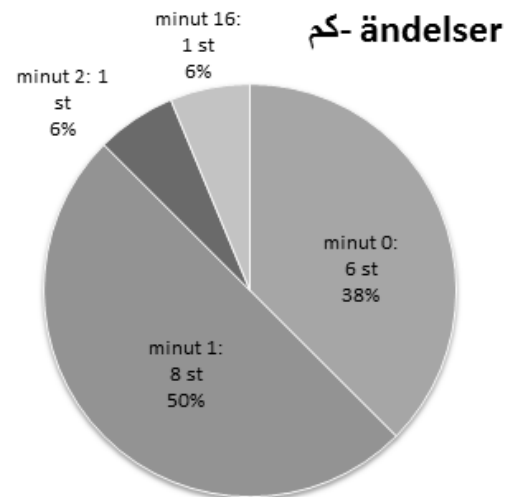
Som sagt omnämns talets tänkta publik ofta, något som säkerligen reflekterar viljan att fånga deras uppmärksamhet och därmed få dem att lyssna på budskapet. Genom att låta sina åhörare vara med i talet kan dess budskap upplevas som mer relevant för dem, och därmed blir chanserna bättre att nå talets främsta ambition; att lugna demonstranterna och stoppa revolutionen. Som vi vet nådde man ej detta mål och en del av förklaringen till detta kanske vi kan hitta i just beskrivningen av de demonstrerande ungdomarna. Något som definitivt inte uppskattades var Mubaraks syn på sig själv som fader och landets ungdom som hans barn, ty även om detta kan tolkas, och antagligen var tänkt att tolkas, som en kärleksfull relation kan det också tolkas som en relation där fadern bestämmer över sina barn, och det var precis den typen av auktoritärt styre som demonstranterna försökte bli av med.

Mubarak försöker på flera sätt närma sig demonstranterna, genom att lova förändringar (se 3.3 utlovaranden), straffa de som skadat dem (00:44) och genom att uttrycka sin sympati för dem och deras kamp (01:17). Nationalism används för att skapa en gemenskap med ungdomen (se 3.4 nationalism), nationalistiska tituleringar blir därmed vanliga, t ex. beskrivs de som "Egyptens ungdom" (شباب مصر), Egyptens söner/barn (أبناء مصر) eller hemlandets söner/barn (أبناء الوطن). Jag vill argumentera för att talet genomsyras av en vilja att nå ut till de som vänt presidenten ryggen, och att denna vilja syns i porträtteringen av demonstranterna. Och även om deras situation beskrivs som hotad ifall den rådande situationen fortgår¹⁷ så är bilden av den förändringskrävande ungdomen övervägande positiv.

16 CIA, *The World Factbook* 2013 (internetresurs, se litteratörteckningen för dess adress)

17 Rad 52 i *Bilaga: Talet på arabiska*

Mubarak talar ofta om ungdomen och landets folk i 3:e person. Diagrammet till höger visar dock när suffixpronomet för 2:a pers. mask. pluralis (كم-) används i talet. T ex. i مطالبكم ("era krav") eller قلوبكم ("era hjärtan"), se utdrag 3 nedan för fler användningar. Vi kan tydligt se att den överväldigande majoriteten av användningarna sker i minut 0, 1 och 2 (00:00-02:59), vilket reflekterar behovet av att få åhörarnas uppmärksamhet i början av talet. Något förvånande är dock att det är helt frånvarande resten av talet, med undantaget i minut 16; السلام عليكم "frid vare med er". Åhörarna beskrivs alltså uteslutande i 3:e person efter minut 2, ty tänkbara 2:a pers. pronomen lyser även de med sin frånvaro. Det är intressant att se hur talet då tycks distansera sig från folket det är till för; t ex. blir "era krav" till "folkets krav" och "hemlandets söners krav". En sannolik tolkning av detta är att åhörarna skall känna sig involverade med både talaren och budskapet i talets första introducerande skede och på så sätt få större förtroende för dem, för att sedan lättare ta till sig talarens budskap passivt i de senare delarna.

3.2.1 Utdrag

Utdrag 3, Rad 2, ca. 00:00-00:43

(1) الإخوة المواطنين، الأبناء شباب مصر وشبابها، (2) أتوجه بحديثي اليوم لشباب مصر بميدان التحرير وعلى إتساع أرضها، أتوجه إليكم جميعا بحديث من القلب، حديث الأب لأبنائه وبناته. (3) أقول لكم أنتى أعتز بكم رمزاً لجيل مصرى جديد يدعو إلى التغيير إلى الأفضل ويمسك به، ويحلم بالمستقبل ويصنعه.

(1) *Al-'ukhwu l-wāṭenūn, al-'abnā'u shabāb miṣr wa-shābātihā*, (2) *'atawaguhu bi-ḥadīthī l-yawm li-shabābi miṣr bi-meydāni t-tahrīr wa-ṣalā 'itisāf 'arḍihā, 'atawagahu 'ilaykum gamīṣan bi-ḥadīthin min al-qalb, ḥadīthu l-'ab li-'abnā'ihī wa-binātihī*. (3) *'aqūlu la-kum 'ananī 'aṣtizu bi-kum ramzan li-gīlin miṣriyyin gadīd yadʿū 'ilā t-taghīr 'ilā l-'afḍal wa-yatamasuku bi-h, wa-yaḥlamu bi-l-mustaqbal wa-yaṣnaḥuh*.

(1) Landsmän, Egyptens söner och döttrar, dess ungdom, (2) idag vänder jag mig i mitt tal till Egyptens ungdom på Tahrirtorget och över landets vidder, jag vänder mig till er alla med ett tal från hjärtat, en faders tal till sina söner och döttrar. (3) Jag säger er att jag är stolt över er, ty ni är ett tecken på att Egyptens nya generation ihärdigt kräver förbättring, att den både drömmer om, och skapar, framtiden.

Detta utdrag är från talets början, då definieringen av åhörarna är som tydligast. (1) utgör ett högtidligt tilltal riktat mot talets främsta målgrupp. Notera Mubaraks säregna uttal av الإخوة المواطنين som är representerat i transkriberingen, detta är intressant eftersom han håller sig mycket nära högarabiskan genom resten av sitt tal. I (2) fortsätter han med definieringen av sin publik, särskilt

fokus läggs på Tahrirtorget demonstranter, men han är också noga med att tilltala hela landets ungdom. Genom att beskriva talet som sprunget ur hans hjärta befäster han att hans ord kommer vara genuina och hans egna. Sedan kommer han till den kontroversiella delen där han beskriver sig som en fader över sina åhörare. Detta är såklart bara en symbolisk liknelse, men som vi redan diskuterat kan denna tolkas på mer än en sätt. I (3) ser vi sedan exempel på den sympati Mubarak visar ungdomen och deras kamp, att de vägrar släppa taget om sina uppmaningar till förändring beskrivs här som något beundransvärt. Ett sådant erkännande skulle säkerligen gå väl hem hos demonstranterna, men när vi sedan tar del av hans utlovanden märker vi av ett något mer selektivt val gällande vilka uppmaningar han lyssnar till (se 3.3 *utlovanden*).

3.3 *Utlovanden*

Som bekant hade de massiva protester som krävde stora förändringar för landets politiska struktur (bla. Mubaraks avgång) redan pågått i 16 dagar i Egypten när talet gavs. Självklart kom inte dessa protester från ingenstans, det hade länge funnits stora kritiska grupper i samhället, men aldrig hade hotet från dem upplevts så allvarligt som nu. Redan i talet den 1:a februari presenterade Mubarak förändringar för att stilla folkets vrede, bla. annat att han inte skulle ställa upp i de kommande valen.¹⁸ Detta räckte uppenbarligen inte för att lugna demonstranterna, och i talet den 10:e februari talar Mubarak åter igen om förändringar, han lägger särskilt fokus på juridiska reformer som skulle ha stor påverka landets politiska system och bekräftar att han inte kommer ställa upp i det kommande valet. Han talar om en viss ”nationell dialog” (الحوار الوطنى) som påbörjats tack vare protesterna, och genom denna dialog skall kraven på demokrati osv. kunna uppfyllas.

Dialogen är, enligt Mubarak, också ansvarig för skapandet av en kommitté som skall överse, och tydligen även ta initiativ till, konstitutionella lagändringar. Denna är i sin tur översed av en nyskapad kommitté som skall kontrollera så allt går rätt till, det är dock viktigt att påpeka att båda kommittéernas medlemmar tycks vara utvalda av presidenten själv (rad 34-35). Tidigare i talet har han löst beskrivit sin ”vision” som skall lösa, på ett nästintill perfekt sätt, Egyptens problem (rad 24). Denna fick dock ingen närmare beskrivning, men med den nationella dialogen och kommittéerna på plats tycks Mubarak redo att ge oss en mer greppbar bild av hans vision. Fem artiklar i konstitutionen skall korrigeras, och en skall helt tas bort. Dessa är:

18 Aljazeera.com, *Timeline: Egypt's Revolution* (internetresurs, se litteraturlista för dess adress)

- Artikel 76: Reglerar kandidaturen till presidentposten
- Artikel 77: Reglerar presidentens mandatperiod och omvalsmöjligheter (obegränsade)
- Artikel 88: Anger bla. att ett juridiskt organ skall överse röstningen i val
- Artikel 93: Reglerar inträdet i parlamentet, ger redan sittande ledamöter stor makt.
- Artikel 179: Möjliggör bla. att kringgå andra lagar och mänskliga rättigheter om den åklagade anses vara en säkerhetsrisk för landet, detta är artikeln som föreslås att tas bort helt
- Artikel 189: Reglerar presidentens och parlamentets möjligheter till att ändra i konstitutionen

(källa¹⁹)

Efter att ha ratat upp dessa ger Mubarak en överblick över vad dessa förändringar antas resultera i; förenkla för kandidater till presidentposten, säkra regelbundna maktskiften och garantera fria val, bland annat. Med andra ord, betydande reformer i demokratisk riktning.

Men i talet utlovas inte bara juridiska reformer, utan även hämnd och rättvisa. Demonstranterna fick emellanåt utstå våld från deras motståndare, och president Mubarak blev anklagad för att ha gett order om, eller åtminstone stött, dessa attacker. T ex. var det en mycket uppmärksam sammandrabbning den 2:a februari då kamelryttare stormade Tahrirtorget, dock har denna händelse överdrivits i media.²⁰ Nedan följer ett utdrag där Mubarak utlovar att straffa de som skadat, eller t o m dödat, demonstranter.

3.3.1 Utdrag

Utdrag 4, Rad 4, ca. 00:45-01:15

(1) أقول لكم قبل كل شيء إن دماء شهدائكم وجرحاكم لن تضيع هدرا، (2) وأؤكد أنني لن أتهاون في معاقبة المتسببين عنها بكل الشدة والحسم. (3) وسأحاسب الذين أجرموا في حق شبابنا بأقصى ما تقرره أحكام القانون من عقوبات رادعة.

(1) 'Aqūlu lakum qabla kulli shay' 'inna dimā' shahadā'ikum wa-garḥākum lan taḍīṣa hadaran, (2) wa-'u'akid 'ananī len 'atahāwan fī muṣāqabati l-mutasabbibīna ṣanhā bi-kulli sh-shiddati wa-l-ḥasm. (3) wa-sa'uḥāsibu aladhīna 'agaramū fī ḥaqq shabābinā bi-'aqṣā mā tuqariruhu 'aḥkāmū l-qānūn min ṣuqūbātīn rādīṣah.

(1) Jag säger er först och främst att era martyrs och sårades blod inte spillts förgäves, (2) jag försäkrar att jag inte kommer vara mild i utdelandet av de skyldigas hårda bestraffning. (3) Jag skall döma de som begått brott mot vår ungdom med det hårdaste avskräckande straffen lagen har att ge.

19 N. J. Brown, M. Dunne, & A. Hamzawy, *Egypt's Controversial Constitutional Amendments 2007 & Egypt's Government Service Portal, Egypt Constitution* (internetresurs, se litteraturlista för dess adress)

20 A. L. El-Menawy, *Tahrir – the Last 18 Days of Mubarak 2012* s. 193

I det här utdraget talar Mubarak direkt till sin publik, och tar tydligt ställning emot det våld demonstranterna fått uppleva. Detta är det första konkreta som han säger till sina åhörare (förutom att han är stolt över dem, se 3.2 *publiken*) och som vi märker i (1) så benämns de ungdomar som dödats under demonstrationerna som ”martyrer” (شهداء), något som skänker rättfärdighet till deras kamp. Presidentens sympati för demonstranterna blir därmed direkt tydlig. Mubarak är en man med makt, och uppvisar denna utan att tvekan i (2) där han själv tycks ta på sig ansvaret för att få bestraffningarna genomförda. Att påstå att Mubarak här använder sin stora makt för att vinna acceptans och respekt hos sina åhörare vore antagligen inte helt fel. Vad som däremot är helt tydligt är att Mubaraks stora makt, och den typen av maktutövning som han här utlovar att fortsätta med, är bla. vad som orsakat folkets missnöje. Saken blir inte bättre i (3) där Mubaraks stora inflytande över landets rättssystem blir ännu tydligare, och mycket hårda straff för de som brutit mot ungdomens rätt utlovas. Notera gärna ordet أحاسب som jag här översatt till ”döma” pga. dess kontext och för att göra meningen mer förståelig på svenska, en översättning närmare den arabiska betydelsen hade varit ”tillskriva” eller ”hålla ansvarig”.

3.4 *Nationen*

Egypten har länge haft en stark nationell identitet som skiljer sig en del från andra arabiska nationalismen, inte minst pga. dess mycket framträdande territoriella inslag. I den egyptiska nationalismen är hemlandet, och dess rika historia, det främsta argumentet för dess existens, till skillnad från många andra nationalismen i området som grundar sig på språk eller kultur.²¹ Egyptisk nationalism framförhåller alltså att det finns något unikt med just Egypten, och att dess folk har ärvt gemensamma egenskaper sedan faraonernas tid vilket formar dem till en egen enhet.²² Notera gärna att detta är markant annorlunda från arabisk nationalism, som ser det arabiska språket och till viss del en gemensam historia som de enande faktorerna. I Egypten finns båda sorternas nationalism representerade, och tillsammans med religiösa identiteter har de format den nationella självbilden.

Egyptisk territoriell nationalism hade sin storhetstid under 1920- och 30-talen, då var t ex. tanken på att egyptier inte var araber utan en unik folkgrupp populär, i samma rörelse ifrågasattes användandet av standardiserad arabiska på bred front och röster höjdes för att Egypten borde göra sin arabiska dialekt till officiellt språk.²³ Så blev inte fallet, efter 30-talet och framåt skulle arabisk nationalism få ett allt större inflytande men den territoriella nationalismen förblev stark i Egypten, något som märks tydligt i Mubaraks tal den 10:e februari, men anpassad efter arabisk nationalism. Viktigt är

21 Y. Suleiman, *The Arabic Language and National Identity* 2003 s. 128 & 161

22 Ibid s. 174 & 219

23 Ibid s. 169, 176 & 179

också att både egyptisk och arabisk nationalism är sekulära till sina naturer, något som tillåter för en högre acceptans av religiösa minoriteter.

Det arabiska språket och dess tillämpning var alltså tidigt ett centralt ämne i den egyptiska självbilden, och än idag erhåller den egyptiska dialekten en relativt hög status, både i Egypten och i hela arabvärlden.²⁴ Ur ett territoriellt nationalistiskt perspektiv blir alltså den egyptiska dialekten symbolisk för nationen och dess särart. Det blir därför extra intressant att se vilket språkbruk som används av politiska ledare för att föra fram sina budskap. Gamal Abdel Nasser, Egyptens president 1956-70, fungerar som ett gott exempel på hur en politiker kan genomtänkt skifta mellan standardiserad och dialektal arabiska för att uppnå en viss effekt. För att ge auktoritet till sin politik och sitt styre använder han gärna standardarabiska, medan dialekten används för att förtydliga det han redan sagt, och därmed "ta ner" budskapet till åhörarnas nivå, samt att tilltala sin publiks emotionella och nationalistiska sida. Detta var han framgångsrik med och banade således vägen för andra arabiska talare att använda samma metoder.²⁵

Om vi då vänder blicken mot denna uppsats undersökningsobjekt finner vi intressant spänning mellan den egyptiska och den arabiska nationalismen, och jag skulle vilja argumentera för att den territoriella nationalismen är den enda nationalism som är representerad talets innehåll men att den arabiska nationalismen ändå är närvarande genom hela framförandet pga. Mubaraks användning av standardiserad arabiska med bara några få dialektala inslag. Han använder även kasus- och modusändelser, något mycket ovanligt i talad arabiska, och dessa markörer för ett "högre språk" uppträder relativt genomgående i talet (notera dock att *pausa* inte finns markerat i utdragen). En sannolik förklaring till valet av den sortens språkbruk är att den standardiserade arabiskan skall ge så mycket auktoritet och prestige som möjligt, samtidigt som den egyptiska nationalismen skall förankra budskapet i den egyptiska folksjälen. De dialektala inslagen är i stort sätt bara i form av säregenheter inom uttalandet av vissa bokstäver. Då syftar jag främst på *jīm* som uttalas genomgående som hårt " G ", *qāf* som tenderar att försvagas och då låta mer som *hamzah*, och *fatḥa* som något oregelbundet får ett tydligt " e "-ljud. Allt detta är karakteristiska drag i den egyptiska dialekten, men finns även i andra dialekter.

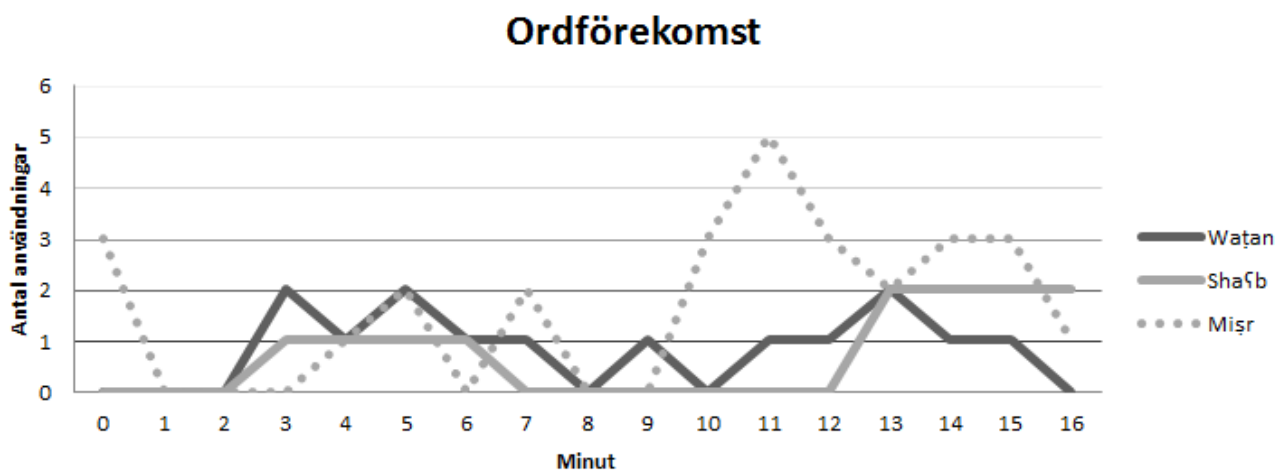
24 N. Mazraani, *Aspects of Language Variation in Arabic Political Speech-Making* 1997 s. 50-51

25 Ibid s. 52-53

I talet används egyptisk nationalism för att ge en känsla av enighet, och inkluderad i denna enighet är såklart talaren, Hosni Mubarak, även fast en stor del av befolkningen knappas såg honom som en uppskattad del av nationen. Man skulle därmed kunna argumentera för att nationalismen till viss del används för att vinna acceptans och legitimitet, i en tid då dessa var bristvaror för presidenten. Strävan efter legitimitet gör dock att Mubarak skiljer sig från sina landsmän, för även om han ofta tilltalar sin publik som bröder intar han även en auktoritär fadersgestalt (se 3.1 *Talaren* & 3.3 *Utlovanden*). Vi kan se hur det egyptiska folket överöses av positiva egenskaper, vissa av dessa verkar tas upp för att indirekt kritisera demonstranternas beteende, t ex. att egyptierna skall tydliggöra att de, som nation, skall "uppfylla folkets krav med en civiliserad och upplyst dialog" (se utdrag 5 nedan), alltså inte med demonstrationer på gator och torg. Därmed skulle man kunna säga att inom den inkluderande nationalismen som talet framför finns även indirekt en exkluderande nationalism som kan användas för att porträttera oliktankande som förrädare till de "sanna" nationalistiska idealen.

3.4.1 Ordförekomst

Nationalismen märks tydligt i talets ordval, ord som starkt associeras med den nationella identiteten, såsom *miṣr* (Egypten), *shaʿb* (folk) och *waṭan* (hemland), används flitigt genom talet. Nedan följer ett diagram över dessa ords förekomst i talet, uppdelade efter hur ofta och när de används i talet.

Antal av utvalda ord per minut, en minut = ca. 74 ord (tempot är relativt stadigt genom hela talet; ca. 1,23 ord per sekund). "Minut 0" representerar tiden mellan 0:00 och 0:59, "Minut 1" representerar tiden mellan 1:00 och 1:59 osv. "Minut 16" är bara 52 sek lång. I denna undersökning har orden *miṣrīyīn*, *miṣrī* och *miṣriyyah* inkluderats i räkningen av *miṣr*, i räkningen av *waṭan* har orden *waṭanī* och *waṭaniyyah* inkluderats.

Diagrammet ovan ger en inblick i talets struktur och upplägg; tiden mellan 0:00 och 2:59 utförs talets introducerande del, där fokus snabbt läggs på de senaste dagarnas händelser och demonstranternas krav, något som antagligen utförs för att fånga intresse och upphöja talets relevans. Här verkar det finnas en vilja att belysa allmänmänskliga egenskaper, hos demonstranterna men också hos Mubarak själv, såsom engagemang, stolthet och vilja till rättvisa. Sedan följer en utläggning om den smått utopiska vision som Mubarak presenterar för att tillfredsställa folket. Här verkar det ha varit viktigt att koppla visionen till nationen och dess folk, möjligtvis för att använda den nationella stoltheten för att få stöd till den, något som märks när han säger sig förvänta stöd och hjälp från "alla de som är intresserade av Egypten och dess folk" för att realisera visionen.²⁶ Under tidsperioden 08:00-08:59 ser vi hur fokus skiftar ifrån nationen, detta har sin naturliga förklaring i att under den tiden radar Mubarak upp de lagar som skall ändras eller helt tas bort (se 3.3 *Utlovanden*). Efter denna tekniska avstickare betonas åter igen den nationella gemenskapen, då Mubarak jämför sig själv med sina åhörare; "... det här har inte med mig att göra [...] utan det har med Egypten att göra [...] vi är alla i samma situation nu ...".²⁷

Därefter följer en personlig tillbakablick på sin karriär (se 3.1 *Talaren*) där han lovordar hemlandet och betonar sitt hårda arbete för Egypten och dess folk, därav den stora användningen av ordet *miṣr*. Talet, och dess nationalism, når sitt klimax under tidsperioden 13:00-16:52 då den nationella identiteten för generöst med utrymme. Valet att avsluta talet med personliga berättelser och en så kraftig uppvisning av nationell stolthet ger en inblick i vilka "verktyg" den hårt kritiserade presidenten ansågs fortfarande ha till hands för att leverera ett uppskattat och effektivt tal. Se nedan för utdrag och detaljerad analys från denna del av talet.

3.4.2 Utdrag

Utdrag 5, Rad 73, 14:24-14:49

(1) سنثبت نحن المصريين قدرتنا على تحقيق مطالب الشعب بالحوار المتحضر والواعي. (2) سنثبت أننا لسنا أتباعاً لأحد ولا نأخذ تعليمات من أحد، (3) وأن أحداً لا يصنع لنا قراراتنا، سوى نبض الشارع ومطالب أبناء الوطن.

(1) *Sa-nuthbitu nahnu l-miṣriyyīn qudratanā šalā taḥqīqi muṭālibi sh-shaṣb bi-l-ḥawāri l-mutaḥaddir wa-l-wāṣī. (2) sa-nuthbitu 'annanā lasnā 'atbāṣan li-'aḥad wa-lā na'khudhu taṣalīmāti min 'aḥad, (3) wa-'an 'aḥadan lā yaṣnaṣu lanā qarārātunā, siwā nabḍu a-shāriṣ wa-mutālibu 'abnā'i l-waṭan.*

26 Rad 25 i *Bilaga: Talet på arabiska*

27 Rad 55 i *Bilaga: Talet på arabiska*

- (1) Vi egyptier skall bevisa vår förmåga att uppfylla folkets krav med en civiliserad och upplyst dialog.
(2) Vi skall bevisa att vi inte är någons tjänare och att vi inte tar instruktioner från någon, (3) och att det bara är gatans stadiga puls och folkets krav som kan fatta våra beslut.

Detta utdrag börjar med en inkluderande framtidsvision; "vi egyptier skall...", här är både åhörarna och talaren i samma grupp men, som jag redan beskrivit, bör nog slutet på meningen tolkas som en kritik mot (vissa) demonstranternas beteende och också en uppmaning att byta samtalsarena från gator och torg till en lite mer sofistikerad scen där Mubarak själv hade haft bättre förmåga till kontroll. Men mindre cyniska förklaringar kan också läggas fram till valet av dessa ord, inte minst det faktum att hela Egypten led stort av de omfattande demonstrationerna och det fanns i många intressen att avsluta oroligheterna och återfå stabilitet. Det kan vara intressant av jämföra (1) med (3), för de tycks säga emot varandra i fråga om hur beslut skall tas; med en "civiliserad dialog" eller med "gatans stadiga puls"? Denna ambivalens, att ge demonstranterna rätt samtidigt som de uppmanas att sluta, är vanligt förekommande i talet. I (2) antyder Mubarak att egyptier ses (av någon oidentifierad grupp) som tjänare, detta bör ses som en koppling till de "utländska dikteringar" han talar om 03:00-03:09 (Rad 13), antydningens tänkta funktion kan också vara att spela på folkets lust till revansch, något som även demonstranterna på Tahrirtorget fann styrka i. Dock fokuserade de på folkets revansch inom nationen, medan Mubarak tycks betona en mer internationell revansch i denna mening.

För övrigt kan det vara värt att nämna att '*abnā'i l-waṭan*' i (3) bokstavligt talat betyder "hemlandets söner", men jag har här valt att översätta det till "folket" för att uppnå ett gott flöde i texten. Notera gärna även att Mubarak genomgående använder sig av uttalet *miṣr*, uttalet inom standardarabiska, och inte det relativt accepterade dialektala uttalet "*maṣr*". Utdraget nedan följer direkt efter det redan behandlade utdraget.

Utdrag 6, Rad 74, 14:51-15:45

(1) سنثبت ذلك بروح وعزم المصريين وبوحدة وتماسك هذا الشعب وتمسكنا بعزة مصر وكرامتها وهويتها الفريدة والخالدة. (2) فهي أساس وجودنا وجوهره لأكثر من سبعة آلاف عام. (3) ستعيش هذه الروح فينا ما دامت مصر ودام شعبها، ستعيش في كل واحد من فلاحينا وعملانا ومثقفينا. (4) ستبقى في قلوب شيوخنا وشبابنا وأطفالنا، مسلميهم وأقباطهم، وفي عقول وضائير من لم يولد بعد من أبنائنا.

(1) *Sa-nuthbitu dhāleka bi-rūh wa-ṣasmi l-miṣriyyīn wa-bi-waḥdati wa-tamāsuki hādihā a-shaṣb wa-bi-tamassukinā bi-ṣizati miṣr wa-karāmatihā wa-huwayatihā l-farīdatu wa-l-khālidah. (2) fa-hiya 'asāsu wugūdinā wa-gūharu li-akthari min sabṣati ālāfi ṣām (3) sa-taṣṣhu hādihā r-rūh finā mā dāmat miṣr wa-dāma shaṣabuhā, sa-taṣṣh fī kulli wāḥidin min falāḥinā wa-ṣamālinā wa-muthaqqafinā. (4) sa-tabqā fī qulūb shiyūkhinā wa-shabābina wa-'aṭfālinā, muslimīhim wa-'aqbāṭihim, wa-fī ṣuqūli wa-ḍamā'ir man lem yūlad baṣd min 'abnā'inā.*

(1) Vi skall bevisa detta med egyptisk beslutsamhet och anda, med folkets enighet och sammanhållning, med tilltro till Egyptens styrka och värdighet samt dess eviga och ovärderliga identitet. (2) Ty det är dess innersta kärna och har varit en grundläggande förutsättning för vår existens i över sju tusen år. (3) Denna anda kommer leva i oss så länge som Egypten och dess folk finns, den kommer leva i var och en av oss, i våra bönder, arbetare och intellektuella. (4) Den kommer stanna kvar i våra gamla, unga och barns hjärtan, hos muslimer och kristna, och i sinnet och medvetandet hos de som inte ännu blivit födda.

I detta utdrag ser vi hur talets nationalistiska egenskaper verkligen blommar ut, här är tanken om Egyptens särart och dess folk unika identitet intensivt närvarande. I (1) överöses Egypten med attraktiva attribut, och tilltron *till dessa* ger styrkan som är nödvändig för att lösa de rådande problemen och värna om landets självständighet (se utdrag 5). Dessutom beskrivs en evig identitet, ett odödligt innersta väsen, som (2) utgör själva kärnan i nationen och har legat till grund för egyptierna existens sedan faraonernas tid. Det görs ingen distinktion mellan dagens egyptier och de som levde för 7000 år sedan, talets budskap är att alla de som bott i Egypten genom årtusendena tillhör samma nation och delar dessutom någon slags metafysisk essens. Den territoriella nationalismen kan inte bli tydligare. Utöver landets eviga identitet (هوية) och innersta kärna (جوهر) nämns också landets anda, ande, ja kanske t o m själ (روح) flitigt i detta utdrag, det tycks därmed finnas en vilja att höja den egyptiska nationen till något över det vanliga, kanske t o m till något övermänskligt.

Denna nationella ande, med alla dess egenskaper, blir i (3) och (4) en enande och tolerant kraft som tillhör var och en av Egyptens folk, även de som inte ännu fötts i landet. Annars splittrande tillhörigheter, såsom klasstillhörighet och religion, spelar här ingen roll, hela befolkningen utgör tillsammans landets själ.

Efter att ha definierat nationen och inkluderat sina åhörare i den fortsätter sedan Mubarak med att glorifiera Egypten och uttrycka sin egna lojalitet och tillgivenhet gentemot nationen och dess folk (ej med i utdraget) . Detta utgör de sista meningarna innan talets får sitt slut; "... må Gud bevara Egyptens säkerhet och vaka över hans folk och leda deras steg på vägen, må frid, Guds nåd och hans välsignelser vara med er". Avslutningsfraserna blir således talets mest religiösa del.

4 Diskussion

I 1.2 *frågeställningar* tog jag upp två frågor som denna uppsats har haft som mål att besvara, nämligen ”Vad vill man uppnå med talet?” och ”Hur är talet konstruerat för att realisera dessa ambitioner?”. Den första frågan tycks kunna få ett tillfredsställande svar, nämligen att talets ambition är att; (1) nå ut till folket, särskilt de som starkast uttrycker förakt gentemot talaren, (2) erhålla acceptans, respekt och förtroende från sina åhörare, och slutligen att (3) använda detta stöd för att styra den dåvarande situationen i den riktning talaren själv önskade.

Den andra frågan kan denna uppsats bara ge delvis svar på, ty alla metoder som använts för att uppnå de av talaren önskade resultaten har inte undersökts här. Dock har flera viktiga områden, ämnen och funktioner i talet analyserats noggrant, och detta har resulterat i att frågan har fått ett antal användbara analyser, varpå ett mer komplett svar till frågan kan grundas. Se 5 *Slutsatser* för en sammanfattning av vad dessa analyser kommit fram till.

Om talets konstruktion var effektiv för att uppnå dess mål är såklart en helt annan fråga, som jag försökt undvika i uppsatsen. Med facit i hand vet vi att den inte var det, talet uppfattades som arrogant, pompöst och auktoritärt av många av sina åhörare vilket antagligen bara påskyndade revolutionens triumf. Ett typiskt tecken på att talets författare och givare hade tappat kontakten med verkligheten kan många tycka, men jag har försökt ge en mer nyanserad bild än så. Mubarak var inte hatad av hela sin befolkning, och det är han fortfarande inte. Hur som helst, idag är Egypten ett land på väg mot demokrati, och det återstår att se vilken roll Hosni Mubaraks arv kommer spela i framtiden.

5 Slutsatser

Talet har två huvudsakliga mål; att nå ut det egyptiska folket, särskilt de unga i samhället, på ett sätt som skänker talaren legitimitet och acceptans. Och att med denna legitimitet och acceptans minska, eller helst helt stoppa, de revolutionära krafter som hotar att tvinga bort Mubarak från makten. I denna uppsats har fyra framträdande områden/ämnen i talet undersökts närmare, och i var och en av dem har vi funnit metoder för att uppnå dessa mål.

Vi har sett hur den smickrande porträttringen av talaren försöker väcka sympati och välvilja hos åhörarna, hur talarens egna erfarenheter och upplevelser används för att bringa honom ära och legitimitet. Vi har också sett hur definieringen av talets publik lägger särskilt fokus på de ungdomar som utgör talarens opposition, och hur talaren, i sin vilja att vinna godkännande, ger dem rikligt med respekt, men också indirekt kritik. Senare såg vi hur de löften talaren ger är riktade mot att tillfredsställa demonstranternas krav, och därmed lugna dem, men också för att utföra deras hämnd med auktoritära, odemokratiska och obarmhärtiga metoder. I analysens sista del såg vi den stora roll nationalismen spelar i talarens budskap, hur den territoriella egyptiska nationalismen skall fungera som en stor enande kraft för hela landets folk. Dessutom har vi sett att denna nationalism även fungerar som en mall för hur en god egyptier skall bete sig, och hur den är tänkt att skänka talaren, Hosni Mubarak, valbehövd acceptans.

6 Litteraturförteckning

Källor

Videoupptagning av Hosni Mubaraks tal den 10:e februari 2011, internetresurs. Hämtad april-maj 2013 <http://youtu.be/2oX1X1xFctE>

Utskrifter av Hosni Mubaraks tal den 10:e februari 2011, internetresurs. Hämtade april-maj 2013
<http://www.revolution25january.com/january25revolution-hosni-mubarak-speachs.asp>
<http://forums.fatakat.com/thread1206057>

Sekundärlitteratur

Abdul-Raof, H. | *Arabic Stylistics - a Coursebook*, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag 2001

Aljazeera.com | *Timeline: Egypt's Revolution*, internetresurs. Hämtad 6:e maj 2013.
www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/01/201112515334871490.html

BBC News | *Egypt unrest: Full text of Hosni Mubarak's speech*, internetresurs. Hämtad 7:e maj 2013 <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-12427091>

Brown, N. J. Dunne, M. & Hamzawy, A. | *Egypt's Controversial Constitutional Amendments*, Okänd utgivningsort: Carnegie Endowment 2007

CIA | *The World Factbook*, internetresurs. Hämtad 5:e maj 2013.
www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html

Egypt's Government Service Portal | *Egypt Constitution*, internetresurs. Hämtad 6:e maj 2013.
http://www.egypt.gov.eg/english/laws/Constitution/chp_five/part_two.aspx

Gardner, L. C. | *The Road to Tahrir Square*, Croydon: Saqi books 2011

Hourani, A. | *A History of the Arab Peoples*, London: Faber and Faber Limited 1991

Mazraani, N. | *Aspects of Language Variation in Arabic Political Speech-Making*, New York: Routledge 1997

el-Menawy, A. L. | *Tahrir - The Last 18 Days of Mubarak*, Okänd utgivningsort: Gilgamesh Publishing 2012

McDermott, A. | *Egypt from Nasser to Mubarak*, New York: Routledge 1988

Suleiman, Y. | *The Arabic Language and National Identity*, Washington D.C.: Georgetown University press 2003

Wehr, H. | *A Dictionary of Modern written Arabic* (redigerad av J. M. Cowan), Urbana: Spoken Language Services, Inc. 1994